

Brüssel, 11. detsember 2017
(OR. en)

15571/17

DEVGEN 290
ACP 144
RELEX 1096
ONU 162
SOC 804
COHAFA 108
COHOM 160

MENETLUSTE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Kuupäev:	11. detsember 2017
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	14446/17
Teema:	2016. aasta aruanne ELi soolise võrdõiguslikkuse teise tegevuskava rakendamise kohta Sooline võrdõiguslikkus ja naiste mõjuvõimu suurendamine: naiste ja tütarlaste elu muutmine ELi välissuhete kaudu aastatel 2016–2020 – Nõukogu järeldused (11. detsember 2017)

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele lisas 11. detsembril 2017 toimunud nõukogude 3587. istungil vastu võetud nõukogude järeldused, mis käsitlevad 2016. aasta aruannet ELi soolise võrdõiguslikkuse teise tegevuskava rakendamise kohta: „Sooline võrdõiguslikkus ja naiste mõjuvõimu suurendamine: naiste ja tütarlaste elu muutmine ELi välissuhete kaudu aastatel 2016–2020“.

Nõukogu järeldused**2016. aasta aruanne ELi soolise võrdõiguslikkuse teise tegevuskava rakendamise kohta****Sooline võrdõiguslikkus ja naiste mõjuvõimu suurendamine: naiste ja tütarlaste elu muutmine ELi välissuhete kaudu aastatel 2016–2020**

1. EL ja selle liikmesriigid on kindlalt pühendunud inimõiguste ja põhivabaduste universaalsuse ja jagamatuse tagamisele kõigi jaoks. EL ja selle liikmesriigid juhivad maailmas tehtavat tööd, et edendada soolist võrdõiguslikkust, kõigi inimõiguste täielikku kasutamist naiste ja tütarlaste poolt ja nende mõjuvõimu suurendamist välissuhete kõigis valdkondades. Soolise võrdõiguslikkuse tegevuskava on selle tegevuse toetamisel üks oluline vahend. Nõukogu kinnitab veel kord, et sooline võrdõiguslikkus ning naiste ja tütarlaste mõjuvõimu suurendamine on olulised tegevuskava 2030 ning selles ettenähtud kestliku arengu eesmärkide saavutamise jaoks, seda nii eraldiseisva eesmärgina kui ka valdkondadeülese prioriteedina.
2. EL ja selle liikmesriigid kinnitavad veel kord oma pühendumust edendada naiste ja tütarlaste õigusi ja soolist võrdõiguslikkust, naiste ja tütarlaste mõjuvõimu suurendamist ning nende kaitsmist esmatahtsa ülesandena kõigis oma tegevusvaldkondades.¹ Sealhulgas edendatakse nende kodaniku-, poliitilisi, majanduslikke, sotsiaalseid ja kultuurilisi õigusi ja mõjuvõimu suurendamist, tugevdatakse nende sisulisi ja aktiivseid seisukohti ja osalemist sotsiaalses, majanduslikus, kultuuri- ja poliitilises elus ja kodanikuühiskonnas ning tagatakse nende füüsiline ja vaimne puutumatus. See hõlmab ka institutsioonilise kultuuri muutmist ELis ja selle liikmesriikides, et nad täidaksid oma kohustusi.

¹ Uus Euroopa arengukonsensus: „Meie maailm, meie väärikus, meie tulevik“, ELT C 210, 30.6.2017, lk 1.

3. Nõukogu tuletab meelde oma 26. mai 2015. aasta järeldusi sooküsimuste kohta arengukoostöös² ning 26. oktoobri 2015. aasta järeldusi soolise võrdõiguslikkuse teise tegevuskava (2016–2020) kohta³ ning kordab, kui oluline on tagada nende strateegiline ja tõhus rakendamine, järelvalve, hindamine, aruandlus ja järelmeetmed kõigis ELi välissuhetes.
4. Nõukogu tervitab edusamme soolise võrdõiguslikkuse teise tegevuskava (2016–2020) rakendamisel⁴, mida kinnitati esimeses iga-aastases rakendamise aruandes. Nõukogu tunneb heameelt aruandes sisalduva üksikasjaliku ja sisulise teabe üle, samuti selle suure geograafilise ulatuse üle. Nõukogu tunnustab ELi ja liikmesriikide ühiseid jõupingutusi aruandluses oma tegevuse kohta nii partnerriikides kui ka peakorterites, sealhulgas ÜJKP missioonide ja operatsioonide raames. Nõukogu rõhutab, et soolise võrdõiguslikkuse teise tegevuskava täielik ja tõhus rakendamine eeldab komisjoni talituste, Euroopa välisteenistuse ja liikmesriikide tugevdatud jõupingutusi ja pühendumist.
5. Nõukogu märgib edusamme kõigi kuue institutsioonilise kultuuri muutmise eesmärgi osas, nagu näiteks pühendatum poliitiline ja haldusjuhtimine, soolise võrdõiguslikkuse meetmete suurem kasutamine uutes algatustes, soolise võrdõiguslikkuse analüüside ja soo järgi eristatud andmete suurem kasutamine ning sihtotstarbeliste rahaliste vahendite ja soolise võrdõiguslikkuse eksperditeadmiste suurenemine. Nõukogu rõhutab, et oluline on jätkata edusammude tegemist paljude institutsioonilise kultuuri muutmise eesmärkide osas, mis hõlmab ka kõnealuste tegevuste paremat integreerimist kohustuslikesse korralduslikesse tavadesse. Nõukogu tervitab ka asjaolu, et soolise võrdõiguslikkuse teine tegevuskava on andnud uue võimaluse teha kõigi ELi osalejate ja liikmesriikide vahel tõhustatud koostööd soolise võrdõiguslikkuse, inimõiguste ning naiste ja tütarlaste mõjuvõimu suurendamise küsimustes ning seda nii peakorterites kui ka partnerriikides.

² 9242/15.

³ 13201/15.

⁴ 11786/17 – SWD(2017) 288 final.

6. Nõukogu märgib, et kõigis piirkondades valiti soolise võrdõiguslikkuse teise tegevuskava kolm temaatilist prioriteeti ning et ELi delegatsioonid ja liikmesriigid pöörasid partnerriigi tasandil kõige rohkem tähelepanu naiste ja tütarlaste vastu suunatud vägivalla kõikide vormide kaotamisele ja ennetamisele nii avalikus kui eraelus (soolise võrdõiguslikkuse teise tegevuskava eesmärk 7); naiste ja tütarlaste võrdse juurdepääsu tagamisele kvaliteetse hariduse ning kutsehariduse ja -koolituse kõikidele tasemetele ilma diskrimineerimiseta (soolise võrdõiguslikkuse teise tegevuskava eesmärk 13); naiste võrdsete õiguste ja võimaluste edendamisele ja kaitsmisele osaleda poliitikas ja juhtimisprotsessides kõigil tasanditel (soolise võrdõiguslikkuse teise tegevuskava eesmärk 17).
7. Nõukogu rõhutab, et kõikide temaatiliste prioriteetide ja eesmärkide rakendamine geograafiliselt suuremal alal ja kõikide erinevate osalejate poolt on väga oluline, et muuta naiste, tütarlaste, meeste ja poisslaste elu. See nõuab pikaajalist ja kõrgetasemelist juhtimist poliitilisel tasandil ning tihedat ja pidevat koordineerimist strateegilise, poliitilise ja operatiivtasandi vahel ning saadud õppetundide järkjärgulist integreerimist.
8. EL kohustub jätkuvalt edendama, kaitsma ja järgima kõiki inimõigusi ning rakendama täies ulatuses ja mõjusalt Pekingi tegevusprogrammi ning elanikkonna ja arengu rahvusvahelise konverentsi tegevusprogrammi, samuti nende läbivaatamise konverentside tulemusi; ka on selles vallas endiselt tähelepanu all seksuaal- ja reproduktiivtervis ning seonduvad õigused. Seda silmas pidades kinnitab EL taas oma pühendumust edendada, kaitsta ja järgida iga inimese õigust omada täielikku kontrolli ning otsustada vabalt ja vastutustundlikult oma seksuaalsuse ning seksuaal- ja reproduktiivtervisega seotud küsimuste üle ilma diskrimineerimise, sundimise ja vägivallata. Lisaks rõhutab EL vajadust tagada üldine juurdepääs igakülgsele kvaliteetsele ja taskukohasele seksuaal- ja reproduktiivtervise alasele teabele ja haridusele, sealhulgas põhjalikule seksuaalkasvatusele, ning tervishoiuteenustele⁵. Nõukogu tervitab üksikasjalikku aruannet ELi tegevuse kohta seksuaal- ja reproduktiivtervise ning seonduvate õiguste valdkonnas, nagu on märgitud uues Euroopa arengukonsensus, ning rõhutab vajadust parandada aruandluse metoodikat, jätkuvalt kaasata täiendavaid rahalisi vahendeid ning toetada sidusrühmi selles valdkonnas.

⁵ Uus Euroopa arengukonsensus: „Meie maailm, meie väärikus, meie tulevik“, ELT C 210, 30.6.2017, lk 1.

9. EL tunnistab kodanikuühiskonna organisatsioonide, eelkõige naisorganisatsioonide, olulist rolli liikumisel soolise võrdõiguslikkuse suunas soolise võrdõiguslikkuse teise tegevuskava rakendamise raames. Nõukogu rõhutab, kui tähtis on tõhustada naissoost inimõiguste kaitsjate toetamist ning innustab tugevdama koostööd ja konsulteerimist kodanikuühiskonnaga kõigil tasanditel soolise võrdõiguslikkuse teise tegevuskava rakendamisel, sealhulgas soolise võrdõiguslikkuse analüüsi ning poliitika kavandamise ja poliitikatsüklite raames. Nõukogu rõhutab lisaks, kui oluline on tõhusalt kaasata mehi ja poisse, et kaotada sooline ebavõrdsus, käsitleda diskrimineerivaid sotsiaalseid norme, võidelda sooliste stereotüüpide vastu ning tugevdada naiste ja tütarlaste osalemist poliitilises ja ühiskondlikus elus. Lisaks kutsub nõukogu kõiki osapooli üles töötama välja strateegiaid, millega võidelda soolise ebavõrdsuse ning naiste ja tütarlaste vastase vägivalla algpõhjustega; kõnealune vägivald hõlmab ka lähisuhte vägivalda ja kahjulikke tavasid, näiteks naiste suguelundite moonutamine ning laste, varajaste ja sundabielude sõlmimine.
10. Nõukogu võtab teadmiseks soovitusel soolise võrdõiguslikkuse teise tegevuskava rakendamise parandamiseks ja kutsub komisjoni talitusi, Euroopa välisteenistust ja liikmesriike tungivalt üles neid rakendama. Nõukogu kutsub üles suurendama jõupingutusi soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamiseks kõigis sektorites kogu ELi välistegevuses, sealhulgas kasutama korrapäraselt soolise võrdõiguslikkuse analüüsi, soo ja vanuse järgi eristatud andmeid ning tõhustatult kasutama soolise võrdõiguslikkuse teise tegevuskava näitajaid projektide ja programmide juhtimistsüklites. Lisaks rõhutab nõukogu vajadust parema koordineerimise järele ELi ja liikmesriikide vahel nii riikide tasandil kui peakorterites, et integreerida soolise võrdõiguslikkuse aspektid partnerriikidega peetavatesse poliitilistesse dialoogidesse. Samuti kutsub nõukogu seoses soolise võrdõiguslikkuse teise tegevuskava rakendamisega üles parandama juhtimist kõikidel tasanditel, eriti kõrgematel poliitilistel ja juhtimistasanditel. Nõukogu rõhutab, kui oluline on soolise aspekti täiendav integreerimine koolitustesse, mida viiakse läbi nii peakorterites kui partnerriikides. Nõukogu kutsub komisjoni üles kasutama mitmeaastaste näidisprogrammide vahehindamist kui võimalust vaadata läbi algatusi, et paremini saavutada soolise võrdõiguslikkuse teise tegevuskava eesmärgi.
11. Nõukogu tunneb heameelt algatuse „Spotlight“ käivitamise üle, mis on näide ELi–ÜRO ühisest tegevusest naiste ja tütarlaste vastase vägivalla kaotamiseks. Nõukogu kutsub komisjoni talitusi ja Euroopa välisteenistust tegevust liikmesriikidega hoolikalt kooskõlastama ja tegema nendega tihedat koostööd, püüdma saavutada vastastikust täiendavust ning uurida võimalusi partnerlussuheteks olemasolevate algatustega, et saavutada soolise võrdõiguslikkuse teise tegevuskava kavandatud tulemusi. Nõukogu kiidab heaks ka komisjoni juhtrolli üleskutses tagada kaitse soolise vägivalla eest hädaolukordades.

12. Nõukogu kutsub komisjoni talitusi ja Euroopa välisteenistust üles kasutama täiel määral soolise võrdõiguslikkuse teise tegevuskava aruandlusega ettenähtud aruandekohustust – nii selle protsessi kui lõpptulemust – heade tulemuste eest kiituse avaldamise vahendina ning analüüsima kõigi nende komponentide puudusi. Nõukogu kutsub komisjoni talitusi ja Euroopa välisteenistust üles uurima ja kindlaks tegema, kuidas saaks vajaduse korral lihtsustada ja ühtlustada aruandlusnõudeid ning parandada aruandluse metoodikat, sealhulgas asjakohaste näitajate kasutamist kõigis poliitikavaldkondades. Selleks et parandada soolise võrdõiguslikkuse teise tegevuskava rakendamise sisulist analüüsi, rõhutab nõukogu taas vajadust tagada, et aruanne kajastab komisjoni talituste, Euroopa välisteenistuse ja liikmesriikide kvalitatiivset tagasisidet ja parimaid tavaid. Nõukogu jääb ootama teise rakendamisaruande esitamist ning kutsub liikmesriike ja kõiki asjaomaseid ELi osalejaid peakorteris ja ELi delegatsioonides üles osalema täielikult ja õigeaegselt tulevastes aruannete esitamises.
-